

BLOC 4

Metodologies actives

FITXA TÈCNICA

ESTRATÈGIA

DOCÈNCIA COMPARTIDA

DOCÈNCIA COMPARTIDA

1. JUSTIFICACIÓ	La docència compartida (DC) és una estratègia basada en el treball col·laboratiu i planificat entre dos o més docents que treballen conjuntament amb el mateix grup-classe, amb aquesta estratègia es poden desenvolupar diferents metodologies actives. Normalment hi ha un docent que exerceix el rol de responsable de la matèria, i l'altre de suport, que pot ser un especialista de l'equip de suport a la inclusió o un altre especialista de diferent matèria. Els rols d'aquests professionals poden ser iguals i/o complementaris, segons la finalitat i les modalitats que s'adopten durant el desenvolupament d'aquesta estratègia. L'equip directiu ha de ser l'impulsor d'aquesta forma de treball col·laborativa, ja que implica una tasca complexa en l'elaboració d'horaris, suports o l'ús dels diferents espais, entre altres aspectes. No obstant aquesta complexitat, cal tenir en compte que, aquest tipus de docència permet una millor atenció a la diversitat i en conseqüència una major inclusió de tot l'alumnat, ja que aquesta estratègia és un dels principis organitzatius i pedagògics de l'Index for Inclusion (guia per a l'educació inclusiva). Resulta interessant principalment perquè en el moment que dins l'aula hi ha més d'un docent, es produeix una reducció de la ràtio de l'alumnat, però a més a més, també és important per aquests motius: • L'atenció a la diversitat és realitza dins l'aula de referència i en el grup de companys, evitant la segregació que es produeix quan l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu ix de l'aula ordinària per a ser atès en contextos més específics. • Permet que el professorat done suport a tot el grup i tinga en compte a tot l'alumnat del grup.
------------------------	--

	• Afavoreix la personalització de l'aprenentatge, perquè permet que el professorat proporcione una major atenció i, en conseqüència realitze un seguiment més intensiu i personalitzat. • Facilita la dinamització d'estratègies metodològiques més actives i inclusives. • Promou la interacció durant el procés d'ensenyament i aprenentatge entre l'alumnat i els docents, la qual cosa, es reverteix en una major autonomia i en el desenvolupament social, cognitiu, dialògic i emocional de l'alumnat. • Millora el clima de l'aula i com a conseqüència la convivència. • Permet aprendre del i amb el/la company/a que està a l'aula.
2. APLICACIÓ A LA PRÀCTICA. REQUISITS	Planificar la docència compartida és una tasca que no depèn únicament de la dimensió pedagògica de l'aula, també cal tenir en compte l'organització interna del centre educatiu. És necessari facilitar les vies per a la coordinació, mitjançant la flexibilització en l'organització dels horaris. També hi ha que fomentar la creació d'estructures de treball col·laboratiu entre el professorat i incorporar una estructura organitzativa funcional que permeta aquesta metodologia de treball en equip. Aquesta estratègia sempre ha de tenir l'objectiu d'atendre a la diversitat dins l'aula i proporcionar suport a l'alumnat que ho necessita, per aquest motiu hi ha diferents maneres de distribuir els rols i les tasques dels docents dins l'aula, depenent de factors com la finalitat de la docència compartida, el temps que han estat desenvolupant-la, el tipus d'alumnat o el grup amb què treballen. A mesura que s'estableix un clima de confiança entre els i les docents, és important compartir i alternar els rols perquè puguin aportar i evitar una relació de dependència entre ells.

L'organització espacial de l'aula s'ha d'adequar als rols que es volen desenvolupar per part dels i les docents. El professorat ha d'acordar l'organització de l'aula, la gestió a la diversitat i el tipus de suport que oferir a l'alumnat. Segons aquest tipus de suport, hi ha diferents nivells que impliquen menor o major coordinació per part dels i les docents, tenint en compte que a major coordinació implica una resposta educativa més inclusiva. Els tipus de suport segons el nivell de menys inclueix a més, són els següents:

0. Donar suport a un alumne/a.
1. Donar ajuda a un alumne/a augmentant progressivament la distància.
2. El mestre de suport es va movent per l'aula, ajudant a tot l'alumnat.
3. S'agrupa temporalment a l'alumnat dins l'aula.
4. Treball en grups heterogenis.
5. Els dos mestres porten l'activitat conjuntament i dirigeixen el grup junts.
6. El/la docent de suport porta l'activitat.

Els i les docents que desenvolupen la docència compartida segons Teresa Huguet (2018) han de tenir unes capacitats i actituds per facilitar la col·laboració, entre aquestes trobem:

- Bilateralitat, complementarietat i autonomia.
- Corresponsabilitat.
- Actitud proactiva.
- Reconeixement del saber de l'altre company/a.
- Respecte i autonomia.
- Acceptació.
- Empatia i confiança.
- Indagació i creativitat.

Una vegada coneixem els tipus de suport i les habilitats dels i les docents, ja podem començar a planificar la proposta didàctica que es proposarà a l'alumnat.

Pas 1: Disseny de tasques/activitats i coordinació docent. És necessari el treball conjunt dels i les docents implicats per delimitar:

- La programació curricular.
- El disseny de tasques o el tipus d'activitat a realitzar.
- Els tipus d'agrupament de l'alumnat.
- La temporalització de les activitats.

Pas 2: Detecció de les barreres, assessorament i orientació.

En aquest moment, s'ha de previndre possibles barreres que puguen ocasionar dificultats d'aprenentatge a l'alumnat, i en el moment de coordinació buscar possibles alternatives, per això és important comptar amb la col·laboració de l'equip de suport a la inclusió del centre. En aquesta planificació es determina quines activitats son les que necessiten la presència d'un segon docent per minimitzar les barreres.

Pas 3: Selecció dels moments de suport i configuració dels horaris.

Caldrà dur a terme les següents pautes:

- Seleccionar els tipus d'activitats que requereixen un suport més intens i programar-les en horaris fixes setmanals.

	• Establir franges horàries que permeten la realització completa d'activitats que han estat marcades com susceptibles de l'ajuda d'un segon docent. • Incorporar als perfils de docents de suport a professionals de diferents especialitats, i no únicament als i les docents de suport a la inclusió. • Usar diversos espais del centre. Pas 4: Coordinació per seleccionar la o les modalitats de suport. Segons el tipus d'activitat, l'agrupament de l'alumnat i les finalitats pedagògiques a perseguir pels suports dels docents, es determinarà la modalitat de suport, de manera consensuada i meditada, i es determina el rol que va a desenvolupar cada docent.
3. COM S'AVALUA	Per poder avaluar aquesta estratègia es tindrà en compte d'una banda als i les docents i per l'altra a l'alumnat. Per realitzar aquest avaluació podem reflexionar i elaborar qüestionaris atenent als següents aspectes: Respecte al treball conjunt dels i les docents: • Hem treballat a gust? • Les funcions de cada docent han sigut les adequades? • Ens donem suport mutu? • El treball conjunt ens ha proporcionat noves idees i recursos? • Donem el mateix missatge a l'alumnat sobre normes, treball, objectius...? • Són útils les reunions de coordinació? • Dificultats trobades. • Propostes de millora.

	Respecte a la intervenció amb l'alumnat: • Els canvis introduïts han millorat el treball a l'aula? • Tot l'alumnat ha participat de les propostes? • Tot l'alumnat ha pogut progressar? • Ha millorat la motivació de l'alumnat? • Dificultats trobades. • Propostes de millora.
4. BONES PRÀCTIQUES	Activitat palanca del PROA + "Docència compartida" del CRA Benavités – Quart de les Valls Una història d'èxit amb la docència compartida del CEIP La Coma
5. PER SABER MÉS	Vídeos: <u>Docència compartida: aprenentatge docent entre iguals.</u> <u>Vídeos sobre docència compartida Teresa Huguet.</u> Lectures: Huguet, T. (2006). <i>Aprender juntos a l'aula: una proposta inclusiva</i>. Graó Rodríguez, F. (2014). La co-enseñanza, una estrategia para el mejoramiento educativo y la inclusión. Oller, M., Navas, C., & Carrera, J. (2018). Docència compartida a l'aula: reptes i possibilitats. <i>Guix</i>, 448, 49-54. Huguet, T., & Lázaro, L. (2018). Iniciar i sostenir pràctiques de docència compartida a les aules. Huguet, T. (2011). El asesoramiento a la introducción de procesos de docencia compartida. In <i>Orientación educativa: procesos de innovación y mejora de la enseñanza</i> (pp. 143-165). Secretaría General Técnica.

	Comelles, T. H. (2009). El trabajo colaborativo entre el profesorado como estrategia para la inclusión. In <i>La educación inclusiva: de la exclusión a la plena participación de todo el alumnado</i> (pp. 81-94). Institut de Ciències de l'Educació, ICE. Durán, D., & Miquel, E. (2003). Cooperar para enseñar y aprender. <i>Cuadernos de pedagogía</i>, 331, 73-76. Duran, D. (2019). Aprendizaje docente entre iguales: maestros y escuelas que aprenden unos de otros. <i>Àmbits de psicopedagogia i orientació</i>, 50, 50-62. Blogs amb recursos: Blog de Teresa Huguet: <u>Docència compartida</u> Blog de Antonio Marquez: <u>Si es por el maestro, nunca aprendo</u> Blog de Mª Eugenia Pérez: <u>Mavensol</u> <u>Paddlet de Mabel Villaescusa sobre docència compartida</u> <u>Blog aprendre per avaluar; avaluar per aprendre</u>
--	---